

INFORMACIJA VISUOMENEI

iš metodikos

GIMDYMAS PO BUVUSIOS CEZARIO PJŪVIO OPERACIJOS

.L.A.G.D.

LIETUVOS AKUŠERIŲ
GINEKOLOGŲ DRAUGIJA

2019 07 13

GIMDYMAS PO BUVUSIOS CEZARIO PJŪVIO OPERACIJOS

Kokie galimi gimdymo būdai po buvusios cezario pjūvio operacijos?

Lietuvoje kas ketvirta moteris (apie 26 proc.) pagimdo cezario pjūvio operacijos (operacija, kurios metu per pjūvį, atliktą pilvo sienoje ir gimdoje, gimsta naujagimis) pagalba. Nemažai daliai moterų atliekama daugiau nei viena cezario pjūvio operacija. Jei Jums buvo atliktas vienas ar daugiau cezario pjūvis, tikriausiai svarstote, kokių būdu gimdysite kito nėštumo metu.

Visos nėščiosios, kurių gimdoje yra skersinis, įprastinės formos randas po buvusios vienos cezario pjūvio operacijos, gali bandyti gimdyti natūraliu būdu, jei joms nenustatyta kita planinė operacijos priežastis. Tiek bandymas gimdyti natūraliai, tiek kartotinė planinė cezario pjūvio operacija yra susijusi su tam tikra rizika bei nauda moteriai ir jos vaisiui (naujagimiui).

Galimi gimdymo būdai po buvusios cezario pjūvio operacijos

- Bandymas gimdyti po buvusios cezario pjūvio operacijos gali būti sėkmingas (t. y. Jūs pagimdysite natūraliu būdu) arba nesėkmingas (t. y. dėl gimdymo metu atsiradusių komplikacijų skubiai reikės atlikti cezario pjūvį).
- Kartotinė planinė cezario pjūvio operacija, kuri numatoma iš anksto Jūsų apsilankymo pas gydytoją metu ir dažniausiai atliekama, kai nėštumas yra 39 – 40 savaitių ir daugiau.

Prieš nusprendžiant kokių būdu gimdysite, Jūsų gydytojas norės sužinoti:

- dėl kokios priežasties praeityje Jums buvo atlikta cezario pjūvio operacija, ar ji buvo skubi;
- koks pjūvis buvo atliktas gimdoje;
- ką Jūs manote ir prisimenate apie savo gimdymą (-us), arba turite klausimų, kurie Jums kelia nerimą;
- ar šis nėštumas buvo sklandus, nekomplikuotas.

Taip pat Jūs su gydytoju aptarsite sėkmingo gimdymo natūraliu būdu galimybę, galimus tokio gimdymo ir kartotinės cezario pjūvio operacijos pavojus bei naudą Jūsų bei vaisiaus (naujagimio) sveikatai, Jūsų pastojimo planus ateityje ir kartu nuspręsite, kokių būdu gimdysite.

Kokie yra sėkmingo gimdymo natūraliu būdu privalumai?

- Gimdymas natūralus.
- Mažesnė komplikacijų tikimybė kito nėštumo metu (ypač placentos pirmeigos, placentos įaugimo).
- Išvengiama operacijos ir su ja susijusių komplikacijų.
- Mažesnis pilvo skausmas po gimdymo.
- Mažiau netenkama kraujo.
- Mažesnė infekcijos tikimybė.
- Trumpesnis sveikimo laikotarpis ir gulėjimo ligoninėje trukmė.
- Mažesnė naujagimio kvėpavimo funkcijos sutrikimų, kuriuos reikia gydyti intensyviosios terapijos skyriuje, tikimybė.

Kokia tikimybė, kad bandymas gimdyti po buvusios cezario pjūvio operacijos bus sėkmingas?

Trys iš keturių moterų (60-80 proc.), kurių nėštumas buvo nekomplikuotas, pagimdo natūraliu būdu po buvusios vienos cezario pjūvio operacijos.

GIMDYMAS PO BUVUSIOS CEZARIO PJŪVIO OPERACIJOS

Tais atvejais, kai yra buvęs ir gimdymas natūraliu būdu (ypač po cezario pjūvio operacijos), sėkmingai natūraliai pagimdo devynios iš dešimties moterų (apie 90 proc.),

Daugumai moterų, kurioms buvo atliktos dvi cezario pjūvio operacijos, kitas nėštumas taip pat užbaigiamas atliekant cezario pjūvio operaciją, tačiau, jeigu joms atsiranda savaiminė gimdymo veikla, sėkmingai natūraliu būdu pagimdo apie 70 proc. moterų.

Veiksniai, didinantys sėkmingo gimdymo natūraliu būdu tikimybę:

- Buvęs gimdymas natūraliu būdu, ypač gimdymas po buvusio cezario pjūvio.
- Savaiminė gimdymo veiklos pradžia.

Veiksniai, mažinantys sėkmingo gimdymo natūraliu būdu tikimybę:

- Buvusi operacija dėl distocijos (t. y. neprogresuojančio gimdymo, vaisiaus galvutės ir dubens neatitikimo).
- Sužadintas gimdymas.
- Daugiau kaip 41+0 savaitės nėštumas.
- Numatomas vaisiaus svoris didesnis kaip 4000 g.
- Vyresnis moters amžius (>40 m.).
- Moters nutukimas (KMI >30).
- Gimdymas praėjus mažiau nei 2 m. po buvusio cezario pjūvio.

Kokia yra gimdymo natūraliu būdu po buvusios cezario pjūvio operacijos rizika?

Dažniausiai rizika atsiranda tais atvejais, kai bandymas gimdyti natūraliai po buvusios cezario pjūvio operacijos yra nesėkmingas.

- Skubi cezario pjūvio operacija. Vienai iš keturių moterų (25 proc.) gali prireikti atlikti skubų cezario pjūvį. Tačiau net ir pirmą kartą gimdant natūraliai penktadaliui (20 proc.) moterų gimdymas užbaigiamas skubia cezario pjūvio operacija (dažniausiai dėl neprogresuojančio gimdymo ar įtariamą nestabilios vaisiaus būklės).
- Kraujo transfuzijos ir gimdos infekcijos tikimybė padidėja 1 proc., palyginti su planine cezario pjūvio operacija.
- Gimdos plyšimas, kai kyla didelė grėsmė tiek Jūsų, tiek vaisiaus sveikatai (gyvybei). Ši komplikacija pasireiškia mažiau nei 1 proc. moterų. Kita vertus, netgi nusprendus atlikti planinę operaciją, gimdos plyšimas galimas prieš numatytą operacijos datą. Jeigu yra požymių, kad gresia (įvyko) gimdos plyšimas, Jums bus atliekama skubi operacija.
- Vaisiaus žūties ar vaisiaus smegenų pažeidimo rizika yra labai maža (2 iš 1000 moterų, t. y. 0,2 proc.). Ši rizika nėra didesnė negu pirmą kartą natūraliu būdu gimdančioms moterims ir tik šiek tiek didesnė, nei atliekant kartotinę planinę cezario pjūvio operaciją (1 iš 1000 moterų, t. y. 0,1 proc.).

Kada nepatariama gimdyti natūraliu būdu?

- Buvusios cezario pjūvio operacijos metu gimdoje atliktas išilginis (klasikinis) ar pratęstas įprastas apatinis skersinis („T” ar „J” formos) pjūvis.
- Buvęs gimdos plyšimas.

GIMDYMAS PO BUVUSIOS CEZARIO PJŪVIO OPERACIJOS

- Buvo trys ir daugiau cezario pjūvio operacijų.
- Nėštumo metu kyla kitų komplikacijų, dėl kurių reikia atlikti planinę cezario pjūvio operaciją.

Kokie yra planinės kartotinės cezario pjūvio operacijos privalumai?

- Beveik visada išvengiama rando gimdoje plyšimo.
- Išvengiama vaisiaus žūtis ar vaisiaus smegenų pažeidimo (1 iš 1000 moterų, t. y. 0,1 proc.) ir kitos su gimdymu natūraliu būdu susijusios rizikos.
- Gimdymo datos žinojimas. Vis dėlto išlieka tikimybė, kad Jums gimdymas prasidės prieš numatytą planinės cezario pjūvio operacijos laiką (apie 10 proc. gimdyvių).

Kokia yra planinės kartotinės cezario pjūvio operacijos rizika?

- Ilgesnė ir sudėtingesnė operacija. Dėl surandėjusių audinių kartotinė cezario pjūvio operacija užtrunka ilgiau, yra sudėtingesnė ir susijusi su didesne šlapimo pūslės ar žarnos sužalojimo rizika, dažnesnės visos galimos operacijos komplikacijos.
- Ilgesnis sveikimas, pilvo ir operacinio pjūvio skausmingumas ir jautrumas keletą mėnesių po operacijos. Jums gali būti reikalinga pagalba namuose.
- Naujagimio kvėpavimo funkcijos sutrikimai. Po planinės cezario pjūvio operacijos dažnai pasitaiko laikinų naujagimio kvėpavimo sutrikimų, dėl kurių jis gali patekti į naujagimių intensyviosios terapijos skyrių. Apie 3 – 4 proc. naujagimių, gimę atliekant planinę cezario pjūvio operaciją, turi kvėpavimo sutrikimų, palyginti su 2 – 3 proc., naujagimių, gimusių natūraliu būdu po buvusios cezario pjūvio operacijos. Kuo nėštumo laikas ilgesnis, tuo kvėpavimo funkcijos sutrikimų pasitaiko rečiau.
- Kartotinė cezario pjūvio operacija būsimo nėštumo metu
- Placentos pirmeiga, placentos įaugimas kito nėštumo metu. Ši situacija gali baigtis gausiu kraujavimu ir gimdos pašalinimo operacija. Rizika didėja su kiekviena cezario pjūvio operacija.

Kas atsitiks, jei prasidėjo gimdymas, o yra suplanuota kartotinė cezario pjūvio operacija?

Jūs turite gimdyti tokioje ligoninėje, kurioje, prireikus, galima atlikti skubią cezario pjūvio operaciją. Turėtumėte vykti į ligoninę, kai tik, Jūsų manymu, prasideda gimdymo veikla ar nuteka vaisiaus vandenys. Jeigu gimdymas progresuoja arba jeigu nėštumas yra mažiau nei 37 savaitės, gimdymas natūraliu būdu gali būti tinkamesnis už suplanuotą operaciją. Galimus priežiūros variantus bei kilusius klausimus Jūs aptarsite su gydytoju.

Kas atsitiks, jei gimdymas neprasideda, nors numatyta gimdyti natūraliu būdu po buvusios cezario pjūvio operacijos?

Jei gimdymas neprasideda iki 41 nėštumo savaitės, galimus priežiūros variantus Jūs aptarsite su gydytoju.

- Toliau laukiama savaiminės gimdymo pradžios.
- Gimdymas sužadinamas. Tai padidina gimdos rando išplonėjimo ir gimdos plyšimo riziką bei sumažina sėkmingo gimdymo natūraliu būdu tikimybę.
- Atliekama kartotinė cezario pjūvio operacija.